

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Beantwoording vragen die betrekking hebben op de verordening beschermd wonen en opvang gemeente Ablasserdam 2021, Hoofdstuk 7 bestrijding misbruik en/of oneigenlijk gebruik
Aanleiding	: Vragen ingediend door de PvdA op 3 augustus 2023
Datum	: 29 augustus 2023
Portefeuillehouder	: Margreet de Deugd
Schrijver	: Gerard van Andel en Wilfred Boele

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 3 augustus dit jaar zijn er door de fractie van de PvdA verschillende vragen ingediend over hoofdstuk 7 van de verordening beschermd wonen en opvang gemeente Ablasserdam 2021 (zie bijlage). In hoofdstuk 7 staat een artikel over fraudepreventie en een artikel over controle.

In deze brief geven wij antwoord op de gestelde vragen. Voorafgaand aan de beantwoording vindt u de inleiding op de vragen zoals aangeleverd door de fractie van de PvdA.

Inleiding

Bij het behandelen van de Verordening beschermd wonen en opvang gemeente Ablasserdam 2021, tijdens de gemeenteraadsvergadering van november 2021, werd geconstateerd dat hoofdstuk 7 de volgende tekst bevatte:

Artikel 7.1 Fraudepreventie

Het college voert een actief fraudepreventiebeleid. Onderdeel van dit beleid is dat het college cliënten informeert over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een maatwerkvoorziening zijn verbonden en over de consequenties van misbruik en oneigenlijk gebruik daarvan. Ter controle van het beroep op algemene en maatwerkvoorzieningen wordt onder meer gebruik gemaakt van bestandsvergelijkingen met actuele gegevens en van de samenloopsignalen (onderstreping door PvdA-fractie) die daaruit voortkomen.

Artikel 7.2 Controle

1. Het college kan onderzoek doen naar de rechtmatigheid van de maatwerkvoorziening en kan daarbij onder meer gebruik maken van huisbezoeken, risicoprofielen en bestandsvergelijkingen en de samenloopsignalen die daaruit voortkomen (onderstreping door de PvdA-fractie). Het college kan daarnaast overige signalen en tips die relevant zijn voor de aanspraak op een maatwerkvoorziening onderzoeken.

Hierbij is er toen al op gewezen dat deze tekst en de voorgestelde controle wijze gelijkenis heeft met de regels voor controle die bij de kinderopvangtoeslagenaffaire de belastingdienst de vrijheid gaven de controle uit te voeren die leidde naar de toeslagaffaire die nog steeds haar uitwerking heeft bij vele Nederlanders en Ablasserdammers, mede door het falen van de overheid deze gedupeerde te compenseren en de vele casussen definitief op te lossen.

Recentelijk is het UWV op haar vingers getikt, omdat ook zij ongeoorloofde methoden gebruikte om mensen met enige uitkering te controleren via de methoden van vergelijk van bestanden en onderzoek in gedrag via ongeoorloofde plaatsing van cookies op de computer van de klanten.

Tijdens behandeling is er toegegeven dat deze tekst niet correct is maar verandering op dat moment moeilijk zou worden. Alblasserdam was de laatste die deze verordening behandelde. Toegezegd is dat bij een volgende aanpassing dit artikel zou worden aangepast.

Vragen en antwoorden

Vraag 1

Is deze: Verordening beschermd wonen en opvang gemeente Alblasserdam 2021, Hoofdstuk 7 bestrijding misbruik en of oneigenlijk gebruik, al aangepast?

Antwoord

Allereerst een enkele inleidende opmerking: deze verordening is voor alle Drechtstedengemeenten identiek en de uitvoering gebeurt door de centrumgemeente Dordrecht. Voor alle Drechtstedengemeenten is daarom dezelfde verordening vastgesteld. De bevoegdheid tot het opstellen van beleidsregels is om die reden dan ook overgedragen aan de centrumgemeente.

Antwoord op de vraag: er heeft geen aanpassing van de verordening plaatsgevonden.

Vraag 2.1

Zo ja, moet deze niet worden behandeld in de raad van Alblasserdam?

Antwoord

Niet van toepassing omdat de verordening niet is aangepast.

Vraag 2.2

Zo ja, kunt u de verordening aanleveren?

Antwoord

Niet van toepassing omdat de verordening niet is aangepast.

Vraag 3.1

Zo nee, wanneer wordt deze verordening weer behandeld?

Antwoord

Er is op dit moment geen behandeling van de verordening gepland. Er wordt weliswaar gewerkt aan een nieuwe regiovisie beschermd wonen (waarover de raad nog apart wordt geïnformeerd), maar de verwachting is dat de behandeling van deze visie in de raad niet meteen vereist dat de verordening wordt aangepast.

Vraag 3.2

Zo nee, nu er twee jaar voorbij zijn, met het risico van een fout gehanteerde controle, moet de verordening niet zo spoedig mogelijk worden aangepast? Motiveer uw antwoord.

Antwoord

U adresseert een belangwekkend thema: door onterechte verdenkingen van fraude en door een streng terugvorderingsbeleid is de gedupeerden van de toeslagenaffaire groot leed aangedaan. Zoiets moet in de toekomst worden voorkomen. Om daarvoor te zorgen is het van belang alert te zijn.

Desondanks achten wij het vooralsnog niet nodig om de bepalingen in de verordening ten aanzien van fraude en misbruik aan te passen. We hebben daar verschillende redenen voor:

- De bepalingen zijn, zoals het zich laat aanzien, niet in strijd met het recht.
- Het hanteren van risicoprofielen e.d. komt vaker voor. Denk hierbij o.a. aan de BKR bij het aangaan van geldleningen of registers zoals aangehouden door banken en

verzekeringsmaatschappijen. Een risicoprofiel is dan ook niet per definitie in strijd met de wet. Het gaat er om hoe dat profiel is opgesteld en hoe het wordt toegepast.

- Het werken met risicoprofielen als zodanig hoeft niet te leiden tot toestanden á la de toeslagenaffaire. Ook hier gaat het erom hoe dat profiel is opgesteld en hoe het wordt toegepast.
- Beleidsregels ten aanzien van fraude die door de centrumgemeente worden gehanteerd zouden in theorie aanleiding kunnen geven tot een onwenselijke wijze van fraudepreventie en fraudeopsporing. De beleidsregels van de centrumgemeente (zie bijlage) bevatten echter geen nadere bepalingen ten aanzien van de uitvoering van fraudecontrole die mogelijk zouden kunnen leiden tot het veronderstelde risico.

Voor de zekerheid is onlangs aan de centrumgemeente de vraag gesteld hoe de fraudebestrijding plaatsvindt en over de gevolgen daarvan. Wij verwachten binnenkort een antwoord te ontvangen. Mocht daaruit blijken dat er in de praktijk toch sprake is van een onwenselijke vorm van fraudebestrijding, dan informeren we u daarover.

Vraag 4

Indien de verordening wordt aangepast zou het te prefereren zijn dit voor de Drechtsteden breed te doen. Indien dit niet gebeurt zou het voor Alblasserdam gerealiseerd moeten worden. Bent u daartoe bereid?

Antwoord

Zoals blijkt uit het antwoord op vraag 3 zien wij momenteel geen reden om de verordening aan te passen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris
S. van Heeren

de burgemeester
J.W. Boersma